

Jeg har gått gjennom planene for de nye «Smart Strøm» uten å finne en eneste positiv egenskap ved dem for vanlige strømkunder.

Lite smart for forbrukerne

STRØM

Odd Handegård,
Stranda

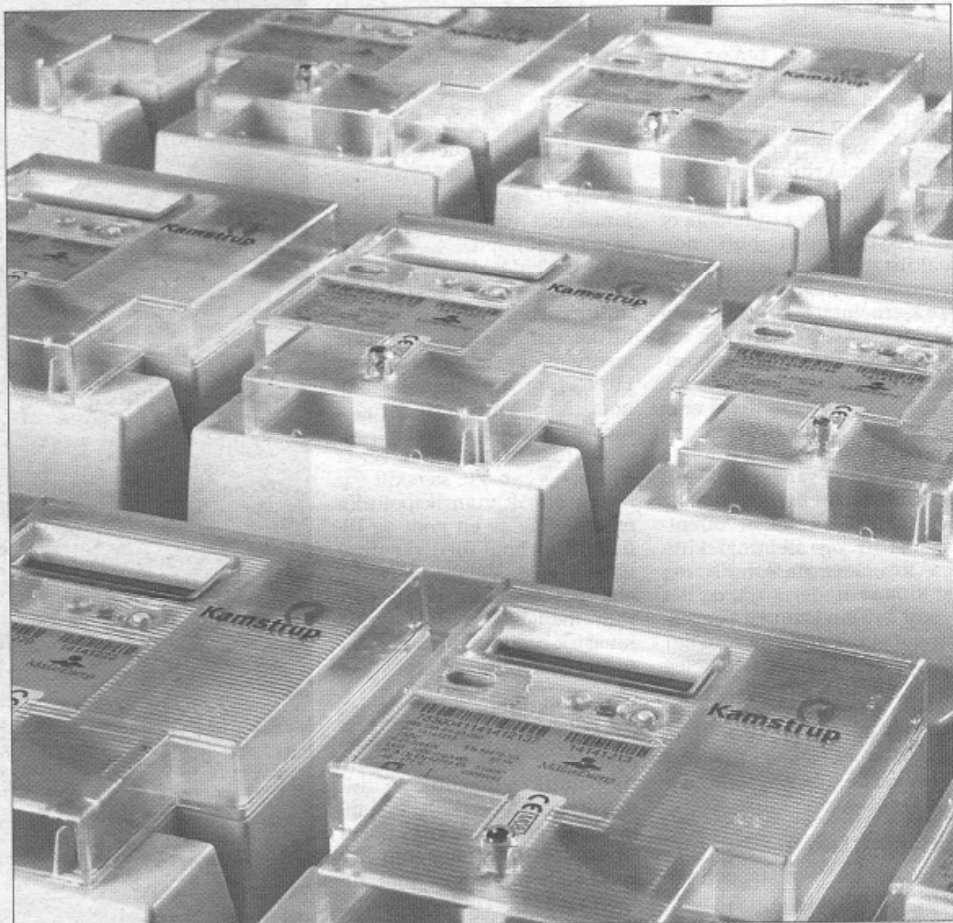
KRAFTBRANSJEN HAR i flere år planlagt innføring av nye strømmålere i alle norske hus og hytter (innen 2017). Jeg har gått gjennom planene for disse målerne, som dels kalles «Smart Strøm» og dels AMS (avansert måle- og styrings-system), uten å finne en eneste positiv egenskap ved dem – for vanlige strømkunder. Målerne vil koste minst 10–15 milliarder og skal finansieres av deg og meg. Ettersom strømmålerne er uten interesse for husstandene i Norge, har kraftbransjen diktet opp en rekke «fordeler» som skal bidra til at målerne blir akseptert.

- «Smart Strøm» vil gi en bedre styring med forbruket – energien vil bli brukt mer effektivt.
- «Smart Strøm» skal redusere strømregningen. Ifølge tidligere statsråd Terje Riis-Johansen er dette «en vidunderkur mot høye strømregninger».
- Forsyningsikkerheten i landet vil bli bedre, og prisen skal bli korrekt.
- Norge og verden vil få klimagvinster.

ALT DETTE ER selvfølgelig bare sludder. Det som betyr noe for strømforbruket har vi faktisk full kontroll på allerede i dag – i alle fall dersom man har et wattmeter til noen hundrelapper på kjøkkenet i tillegg til strømmåleren i gangen. Det som bestemmer strømprisen i et liberalisert strømmarked er en hær av såkalte tradere (spekulanter) som handler med strøm for å tjene penger, ikke for at strømprisen skal bli passe lav. Forbrukerne kan ikke påvirke strømprisen uansett hva man gjør – utover det vi allerede kan i dag.

De som tror det er noe poeng å vaske klær om natten, skru av varmtvannsberederen om dagen eller å bytte strømleverandør to ganger i uken, kan gjøre det også i dag, men de færreste gidder. Det har bla. sammenheng med at den fleksible vannkraften vår har så små prisforskjeller mellom dag og natt. – Men betyr dette at det kostbare «Smart Strøm»-systemet rett og slett er et bedrag og en gigantisk feilinvestering?

SETT FRA STRØMKUNDENES ståsted er svaret ja, men ut fra bransjens «logikk» har de nye målerne likevel en egen merkelig begrunnelse. For å begripe dette, må man forstå hvordan kraftselskapene har tenkt å organisere vår fremtidige energiforvaltning. Utgangspunktet er bransjens ønske om å tilpasse norsk energiforvaltning i enda større grad til EU's prinsipper om fri import og eksport

SMART STRØM: Saken om «Smart Strøm», til foreløpig 10–15 milliarder i form av årlige avgifter i svært lang tid, trenger en offentlig debatt – kraftselskapenes hysj-hysj-strategi har lite med demokrati å gjøre, skriver innsenderen. FOTO: KAMSTRUP.DK

fakta

smarte målesystem

- Digitale strømmålere skal innføres i alle hjem i Norge
- Avanserte måle- og styrings-systemer (AMS) skal formidle strømforbruk minst en gang i timen, og kunne programmeres til registrering hvert 15. minutt.
- Strømmen skal kunne brytes og effektuttaket begrenses i hvert enkelt målepunkt, slik at totalbelastningen på nettet blir redusert.
- Det skal være mulig å sende og motta informasjon om tilgjengelige kraftpriser gjennom måleren, og som gjøres tilgjengelig for kunden.
- Forbrukeren kan ikke velge å si nei til smarte målere

av varer i EØS-området (der «Smart Strøm»-målerne allerede er i ferd med å bli innført).

I et slikt system, der kraftbransjen og «markedet» har kontrollen, vil det ikke lenger være slik at norske husstander skal få det meste av sin strømforsyning fra norsk vannkraft. Vannkraften – mye mer enn vårt overskudd – skal i stedet eksporteres.

Fire-fem nye eksportkabler til EU er under planlegging til en total kostnad på godt over 100 milliarder (inkludert nødvendig oppgradering av innlandsnettet). Også dette skal i stor grad finansieres av norske forbrukere. Det er denne absurde situasjonen de «smarte» strømmålerne skal takle. Og IT- og elektronikkbransjen kan ikke styre utålmodigheten mens de venter på kontraktene.

SYSTEMET SKAL ALTSÅ håndtere strømspekulanter i et liberalisert energimarked, ikke 2,2 mill. norske hus og mange hytter (som egentlig bare trenger litt ved og den vannkraften vi har så rikelig av). Den fremtidige energisituasjonen i Norge skal imidlertid bli et planlagt kaos, der norsk vannkraft skal utgjøre en stadig mindre

del, og der betydelige deler av energiforsyningen skal baseres på den ustabile og lite fleksible energien som finnes ellers i Europa: Kjernekraft, vindkraft, kullkraft, konvertert olje/gass fra gasskraftverk i Tyskland, i tillegg til ustabil småkraft og vindkraft fra Norge.

Et slikt kaos trenger altså nye strømmålere for at nettselskapene skal kunne beholde litt av oversikten over den fremtidige bruken av fosilenergien som kommer også i Norge, og over de spekulantene som prøver å dominere markedet.

DEN LØSNINGEN som egentlig trengs er mye enklere: Vi bør rett og slett droppe videre kabelbygging til EU og opprettholde et system som ikke er fullkomment, men som fungerer vesentlig bedre enn det som ligger på tegnebordet.

Nå er det naturligvis også i ferd med å komme andre motforestillinger mot «Smart Strøm»-målerne. Det viser seg at systemet har betydelige tekniske svakheter, som gjør dem sårbare både for sabotasje og cyber-angrep. Og Datatilsynet har sterke motforestillinger knyttet til registreringen av persondata.

Det viser seg at systemet har betydelige tekniske svakheter